

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 17 (790)

Gorica - četrtek 23. aprila 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Italijanski škofje so zborovali

Italijanski škofje so pretekli teden, od 14. do 16. aprila, zborovali v Rimu. V torek jih je sprejel sveti oče, ki je imel za njega daljši programatičen nagovor.

NAGOVOR SV. OČETA

Povedal je, da morajo tudi italijanski škofje skrbeti samostojno za dušnopastirsko delovanje v Italiji, kakor skrbijo škofje drugih narodov. Pred italijanskimi škofi so veliki problemi: preveliko število škofij, zavarovanje verskega življenja med ljudstvom, ki mu grozi razvoj modernega življenja in še prav posebno laicizem in komunizem, — skrb za duhovniške poklice, za katoliški tisk in za šolo.

Sveti oče je dejal, da teh problemov ne more reševati stari zdravnik Cas. V sedanjih razmerah čas ne dela v našo korist. Sami od sebe se problemi ne bodo rešili. Niti zaupanje v božjo Previdnost ne zadoštuje, če ni osebnega prizadevanja in truda. Teh problemov tudi ne more reševati posamezen škof ali posamezna cerkvena pokrajina. Potrebno je skupno delo.

Sveti oče je povabil italijanske škofje, naj pogumno sodelujejo pri delu koncila. Naj se ne bojijo truda, ki ga nalaga koncil, niti sprememb, ki jih bo ukazal koncil. Sedanji koncil je brez dvoma velika milost in čas Gospodovega obiskanja. Italijanski škofje bodo napravili svetemu očetu in Cerki veliko uslugo, če skupno prešturajo sheme koncila in stavijo e-notne predloge. Zelo koristno bi bilo tudi, če se včasih sestanejo in pogovorijo s škofi drugih narodov.

Sveti oče je škofom naročil, naj pametno izvedejo določbe liturgične konstitucije, ki jih je odobril koncil. Vedno moramo dati prvenstvo delovanju milosti in zato zakramentalnemu življenju in molitvi. Obnoviti je treba versko življenje ljudstva, očistiti izraze pobožnosti, dati cerkvenim obredom pravo dostojanstvo, preprostost. Brez te notranje in zunanje prenovitve se versko življenje pri ljudskih množicah ne bo ohranilo.

Sveti oče pravi, naj se škofje posebno trudijo za posvečenje Gospodovih dni. Sveta maša z božjo besedo in sodelovanjem vernikov naj bo v središču. Pospešujejo naj cerkveno petje in zlasti ljudsko petje. Dobesedno pravi: Zapišimo si, če ljudje pojejo, ne zapuščajo cerkva, in če ne zapuščajo cerkva, si ohranjajo vero in krščansko življenje.

NAVODILA SKOFOV

Ob koncu tridnevne plenarne konference je bilo izdano poročilo, v katerem je omenjenih več pekočih problemov, ki jih je treba rešiti, če naj bo katolicizem v Italiji kos silam teme in sposoben versko in moralno preroditi trenutno vse preveč zmateralizirano in razkristljanjeno zasebno, družinsko in družabno življenje italijanskih vernikov.

Škofje upajo, da bodo verniki radi sprejeli in sodelovali pri smernicah in novostih, ki so bile nedavno uvedene v Cerki z namenom, da se požiivi aktivno in zavestno sodelovanje vernikov pri življenju Cerke, zlasti kar se tiče liturgične obnove.

Tudi pričakujejo, da bodo verniki podprli akcijo za čim boljšo uporabo sredstev družabnega obveščanja (tisk, radio, televizija) z namenom, da se da čim večji poudarek verskim, moralnim in družbenim vrednotam.

Škofje z žalostjo ugotavljajo, skupno s sv. očetom, da se vedno bolj širi nemoralna v tisku in v filmu, kar pomeni silno nevarnost za zdrav razvoj mladine in družine ter grozi uničiti temelje vse dosedanje krščanske tradicije v italijanskem narodu.

Zato dvigajo škofje svoj glas pred vso javnostjo in se obračajo zlasti do tistih, ki imajo skrbeti za vzgojo mladine in ljudskih množic, naj poskrbijo za učinkovito aplikacijo tistih zakonov, ki so bili dani zato, da preprečijo moralno kvarjenje in nekontrolirano proslavljanje greha ter najbolj nizkotnih zablod. Ta budnost zoper moralni razkroj, ki se skoro neovirano širi, ima svojo zaslobo tudi v 21.

členu italijanske ustave, ki predvideva in ščiti vse tiste odredbe, ki imajo namen preprečiti dejanja zoper javno moralno in dostojnost v družbi.

Prav tako pa naj bi tudi umetniki, literati, kritiki, filmski režiserji in drugi kulturni ustvarjalci poskrbeli, da bodo njih dela vredna imena in krščanskega izročila italijanskega naroda.

Potem opozarjajo škofje tudi na pravilno rabo zemeljskih dobrin. Sedanji ekonomski položaj v državi zahteva, da vsi verniki bolj skromno živijo, si tudi kakšno žrtev naložijo in pomagajo tistim, ki trpijo pomanjkanje in druge neprilike.

Prav tako želijo škofje znova opozoriti na dve nevarnosti, ki grozita omrtvitosti katolicizem italijanskega naroda: na laicizem, o katerem je bilo govora 25. marca 1960 v skupnem pastirskem pismu, ter na brezbožni komunizem, ki so ga škofje znova obsodili v svoji zadnji poslanici 31. oktobra 1963. O obeh zmotah je treba vedno znova govoriti, jih razkrinkavati in vernike o njih zadostno poučiti.

Končno škofje pozivajo vernike, naj se v duhu zadnjega koncila zavedo svojih dolžnosti, ki jih imajo kot člani Cerke, in naj zato sodelujejo v apostolskih organizacijah, ki imajo namen pomagati pri širjenju in utrditvi božjega kraljstva na zemlji. To sodelovanje bo pripomoglo, da se bodo sence umaknile in bo tudi v Italiji vzbrstela nova verska pomlad, kot si jo II. vatikanski koncil zamišlja in pripravlja.

Titovo življenjsko delo v nevarnosti?

V züriškem tedniku »Die Weltwoche« je dopisnik Karl Rau objavil članek, ki je vzbudil splošno pozornost. Opozoril je namreč na dejstvo, da tudi sedanjemu režimu v Jugoslaviji ni uspelo zliti narodov Jugoslavije v novo narodno enoto. Nasprotno, zdi se, da so se zadnje čase spet pojavili izbruhi trenj med posameznimi jugoslovanskimi narodi.

Znano je, da sedanja Jugoslavija, zlasti pred Angleži in Američani, utemljeva umestnost komunistične diktature v državi zlasti s tem, da opozarja na narodno pomirjenje, ki se je doseglo, odkar je Tito prišel na oblast. V tem oziru naj bi bili odnosi med posameznimi republikami naravnost idealni.

Zato je nedavna izjava predsednika hrvaške socialistične republike dr. Vladimira Bakarića tem bolj odjeknila, saj pravi, da je narodna mržnja med narodi Jugoslavije spet prišla do novega razmaha.

Šef komunistične stranke na Hrvaškem je brez ovinkov povedal, da vladajo v šestih jugoslovanskih republikah na političnem, gospodarskem in kulturnem področju nasprotujoče si tendence. Pritožil se je nad izkoriščanjem gospodarsko visoko razvitih dežel Slovenije in Hrvaške, ki morata brez prestanka reševati gospodarsko manj razvite kraje Južne Srbije (Makedonije) in Črne gore. Tudi je izjavil svoje negodovanje ob dejstvu, da se Beograd, kadar je treba podvzeti važne zunanje-politične odločitve, nikdar ne posvetuje z Zagrebom.

Iz povedanega je razvidno, da so trenutno gospodarski razlogi najmočnejši, ki povzročajo nove napetosti med jugoslovanskimi narodi. Narodni dohodek v Sloveniji in na Hrvaškem je namreč tri- do petkrat višji kot v republikah Srbija, Makedonija in Črna

Sedemdesetletnica Hruščeva

Sovjetski ministrski predsednik Nikita Hruščev je 17. t. m. dopolnil sedemdeset let. Za to priliko so pohiteli v Moskvo predstavniki vseh vzhodnoevropskih držav, razen seveda Albanije. Toda v sovjetsko prestolnico jih ni toliko prignil Hruščevov rojstni dan, kakor nujna politična potreba, da izrazijo solidarnost sovjetski vladi in partiji v sporu s kitajskimi voditelji. — Prvi se je podal v Moskvo poljski ministrski predsednik Gomulka, ki je priliko izkoristil, da poudari neodvisnost Poljske. Čeprav nerad, je končno tudi on obsodil zadržanje Mao Tse-tunga, čeravno je leta odvrnil leta 1956 Hruščeva od tega, da ni poslal nad poljske upornike sovjetskih čet kakor na Madžarskem. V zameno je pa dosegel potrditev sovjetskega jamstva za zahodno mejo.

Slovesnosti v Kremlju so se udeležili še Jožef Cyrankiewicz, A. Novotny (Češkoslovaška), Walter Ulbricht (Vzhodna Nemčija), János Kádár (Madžarska) in Jumžadin Cedenbal (Mongolija) ter Todor Živkov (Bolgarija). Zadnji trenutek je prispelo še romunsko odposlanstvo, katerega prihod je bil negotov do zadnjega. Vodil ga je Georgij Maurer.

Izmed zahodnih državnikov je prišel osebno v Moskvo čestitat Hruščevu samo predsednik finske republike, Kekkonen. Ob tej priliki so Hruščevu podelili medaljo »zlate zvezde«, ga razglasili za heroja Sovjetske zveze ter ga odlikovali z Redom Lenina. Slavnostnega kosila v dvorani sv. Katarine v Kremlju so se udeležili tudi številni tuji gostje.

VOŠČILA MAO TSE-TUNGA

Na predvečer praznovanja 70-letnice Hruščeva je prišla iz Pekinga brzobjavka, v kateri štirje veliki kitajski voditelji (Mao-tung, Liušaoči, Čuenlaj in Čuteh) voščijo Hruščevu »zdravje in dolgo življenje«, potem ko sa ga leto dni grozovito psovali ter mu napovedovali žalosten konec. Imenujejo ga celo »dragi tovariš«, in to potem, ko se niti ni še dobro posušilo črnilo v »Ljudskem dnevniku«, ki je pred dvajsetimi dnevi imenovalo Hruščeva »največjega kapitulanta v zgodovini«.

To nenavadno voščilo je prišlo povsem nepričakovano, kot strela z jasnega. Marsikoga je zmedlo, kar je verjetno bil eden glavnih namenov pekinških voditeljev. Sedaj ugibajo, zakaj se je Peking odločil za »ofenzivo smehljajev« na zadnje izredno hude obtožbe Hruščeva. Najbolj verjetna je domneva, da so hoteli vplivati na tiste komunistične partije, ki se ne ogrevajo za sklicanje svetovne komunistične konference, na kateri naj bi po načrtu Hruščeva izobčili kitajske komuniste. Čimdlje se oddaša s sklicanjem take konference, tembolj težavno bo izobčenje Pekinga iz mednarodnega komunističnega občestva.

POMOTA ALI KRUTA SALA?

»Hruščev je umrl.« To kratko vest je vrgla v svet prejšnji ponedeljek zahodnonemška tiskovna agencija DPA. To se je zgodilo ob 21.48 po srednjeevropskem času, ko je sovjetski ministrski predsednik nazdravljaval Vladislavu Gomulki v Kremlju. Novica je po teleprinterjih bliskovito obletela svet ter izzvala silno vznemirjenost. V Londonu so časopisi izšli

marksizem in akademsko mladino. Po tem poročilu se je v Bosni in Hercegovini 72% študentov izjavilo kot marksiste; v Srbiji in Makedoniji jih je 64%, v Hrvaški 50% in v Sloveniji samo 43%.

Dopisnik Karl Rau takole zaključuje svoje poročilo: »Dve diktaturi sta si do sedaj v Jugoslaviji prizadevali, da bi dosegli narodno edinstvo. V prvi Jugoslaviji je bila to kraljevska diktatura, ki je hotela jugoslovanske narode proglasiti kot plemena in jim vsiliti neko novo jugoslovanstvo, ki naj bi bilo dejansko le posplošenje srbi-janstva na vso državo. V drugi Jugoslaviji je ta poskus hotela izvesti komunistična diktatura, in sicer na podlagi gospodarskega izenačenja posameznih narodov. Tito je bil dolgo časa prepričan, da je v tem oziru uspel in da je dokončno rešil problem jugoslovanskega edinstva. Pa se je izkazalo, da so jugoslovanski narodi glede gospodarskega razvoja vsaj toliko občutljivi kot glede svojega jezika. Bakarićeva kritika to jasno kaže. Titovo življenjsko delo je v nevarnosti in nihče ne ve, ali bo Titova Jugoslavija prebolela to novo krizo ali pa razpadla tako kot Jugoslavija kralja Aleksandra in Petra II. leta 1941.

z naslovi: »Poročajo, da je Hruščev umrl« in podobno. Uredniki so že začeli pripravljati članke in komentarje o posledicah te nepričakovane smrti. Ko je ameriški predsednik Johnson zvedel za novico, se je brž odpravil v Belo hišo. Na borzah so začeli tečaji naglo padati eden za drugim.

Na uredništvu sovjetske tiskovne agencije Tass so začeli zvoniti telefoni. Vsi so spraševali, kaj se je zgodilo, in ali novico lahko potrdijo. V teku ene ure je bila vsa zadeva dokončno razčiščena: Vest ni potrjena... vest je neresnična! — Svet se je oddahnil.

Nemška agencija DPA se je za tako tvegano depešo opravičila, češ da je bila vest posledica nesporazuma med nekim japonskim časnikarjem in sovjetsko agencijo Tass. Na vprašanje, zakaj je nenadoma prekinila oddajanje govora Hruščeva, je Tass odgovorila, da je »argument pošel«. Japonski časnikar pa je razumel, da je Hruščev pošel — umrl.

Sovjetske oblasti so ukazale nemški agenciji DPA, naj zapre svoj urad v Moskvi, ravnatelju urada Heinzu Güntherju pa, naj v 24 urah zapusti Moskvo. Vsa opravičila, da je bila vest posledica »človeških slabosti«, niso nič pomagala.

Se vedno pa ostaja skrivnost, ali je šlo v resnici za pomoto ali za kruto šalo.

HRUŠČEV: VOJNA ALI RIŽ?

Ob priliki obnove sporazuma o poljsko-sovjetskem prijateljstvu pretekli teden v Kremlju je Hruščev ponovno obtožil voditelje KP Kitajske razbijaške dejavnosti ter hegemonije nad komunističnim gibanjem. Odkrito je povedal, da ne gre več za teoretično polemiko, temveč za željo po hegemoniji. »Kaj bi reklo naše ljudstvo, če bi sprejeli kitajsko stališče, da je treba biti skromni v željah? To bi pomenilo, da moramo našo industrijsko proizvodnjo preusmeriti na proizvodnjo pasov in da moramo te pasove na sebi stalno natezati. Vprašajmo kitajskega delavca ali kneta, kaj si želi — vojno ali riž. Jaz mislim da riž, ker kitajski delavci imajo prav tako želodec kot sovjetski.«

Nato je dejal, da kitajski voditelji toliko besedičijo o revoluciji, da bi obrnili pozornost kitajskega ljudstva od stvarnih vprašanj dežele, ki potrebuje hrano, obleke in stanovanja. Očitaj jim je, da so delali avanturistične eksperimente v narodnem gospodarstvu, kot so bili »veliki skoki naprej« in »ljudske komunke«, ter da se hočejo polastiti vodstva naprednih gibanj v svetu s širjenjem rasiističnih idej, češ, »da beli ne bodo nikdar razumeli črnih in rumenih ljudi.«

Zopet tri težke nesreče

Deset milj daleč od Dahrana v Saudovi Arabiji se je dne 18. aprila ponesrečilo potniško letalo »Caravelle« in padlo v morje. Letalo, ki je pripadalo družbi »Middle East«, je odpotovalo iz Beiruta in je bilo namenjeno v Dahrana. Na letalu je bilo 42 potnikov in sedem članov posadke. Strašne nesreče ni nihče preživel.

Na južnem delu Sumatre je prišlo do velikega usada, ki je povzročil smrt 64 oseb. Usad je porušil 29 hiš in tovarno za luščenje riža.

Do tretje nesreče je prišlo pri Washingtonu v ZDA, kjer sta trčila dva vojaška zrakoplova in je pri tem izgubilo življenje 17 padalcev.

Največ trpijo otroci!

Ruska revija »Semja i Skola« (Družina in šola) od aprila 1962 je prinesla nekaj slik o sovjetskem življenju. Napisal jih je »kandidat pravnih znanosti«, jurist. Te slike so zelo zanimive, ker nam jasno in odkrito prikazuje družinsko življenje, ki se ne ravna po krščanskih načelih. Oglejmo si te slike, kakor nam jih opisuje omenjeni pravnik.

PRVA SLIKA NA SODNIJI

Na sodnji smo, pri sodnijski razpravi. Oče zahteva od sodnika: »Izročite mi sina. Ne morem živeti brez njega!« — »Niti jaz ne morem živeti brez njega.« je odvrnila še mlada žena in sklonila obraz, da skriva solze, ki so ji obile oči.

Pred sodnikom se razvija drama dveh oseb. Drama dveh? Ne! Tudi drama tretje osebe, sina teh dveh oseb, ki ni prisoten v sodnijski dvorani za razpravo. Sin sedaj mirno je prikuho, ki mu jo je pripravila sosed, in ne ve, da se sedaj na sodni odločuje o njegovi usodi.

V pravnem jeziku se ta pravda imenuje »pravda za pravico do sina«. Zaradi svojega poklica je moral kandidat, ki se je pripravljaj za pravniški poklic, često prisostvovati takim razpravam. Vedno so te

razprave povzročile v njemu žalosten vtis. Sodnik je v tem primeru moral izbrati manjše zlo za sina. Ni mogel izbrati dobro. Samo starši so mogli to storiti, če bi se bili pomirili. Toda tega niso hoteli.

Ko sta se oče in mati ločila, je sin bil še dete in oče se ni potegoval zanj. Sinček je moral ostati pri materi tembolj, ker je pri očetu nastala nova ljubezen, iz katere bi se bila mogla razviti poroka. Toda nove poroke ni bilo ne takoj ne pozneje. Leta so tekla. Očetovo življenje se ni zboljšalo. Očeta je vlekla vedno večja ljubezen do sina, ki je ostal pri materi.

Mati se je zopet poročila in razporečila. Sin je raste brez materinega varstva, ker je mati morala veliko delati in se ni mogla posvetiti vzgoji svojega sina.

Vse drugače bi bilo, če bi se bila oče in mati pomirila in zopet združila, če ne zaradi drugega, vsaj iz ljubezni do sina. Toda oholost je bila premočna. In zato je prišlo do borbe za sina pred sodnijo. Oče je krivil mater, da sina slabo vzgaja. Imel je prav. Mati se je branila in izjavila: »Storim vse, kar morem, toda dela ne morem pustiti. Ali bo mogel oče več dati sinu, kakor more dati mati?«

Sodnik je sklenil, da sin ostane pri materi. Otrok ni žoga in ga ni mogoče me-

tati od matere na očeta in obratno, če ni za to težkih razlogov.

Razprava se je končala. Iz sodnijske dvorane sta odšli dve osebi, oče in mati, oba potrta. Pravda se je končala, a z izidom pravde ni bila vesela ne stranka, ki je zmagala, ne stranka, ki je podlegla. Ni bila ugodna niti za sina. Trpel je tudi on, ker je ostal brez družine. Niti mladost sodnije mu ni mogla vrniti družine.

DRUGA ŽALOSTNA SLIKA

Oče, mati in sinček, dve in pol leti star. Nekega dne je očeta zadela avtomobilska nesreča. Nezgodga ga je privezala na posteljo. Zdravniki so rekli za dolgo časa, morda za vedno.

Zena je dokazala, da je slaboten značaj. Težave, ki jo čakajo, so jo prestrašile. Pobegla je iz hiše. Zapustila je tudi sinčka, da bi bila bolj svobodna. Mislila si je: nobeden noče vzeti žene z otroki.

Toda niti brez otroka je nobeden ni vzel. Za nekaj časa je mlada žena spoznala vso nizkost svojega ravnanja. Skesala se je. Toda mož ji ni odpustil. Zena je zahtevala sinčka. Zadeva je prišla pred sodnijo.

Težko je bilo za sodnijo, kako naj zadevo reši. Smilil se jim je oče. Zdelo se je, da bi bilo bolj koristno za otroka, da je pri materi. Res je, oče se jim je zelo smilil, toda kaj je oče mogel storiti za sina, ko je bil popoln invalid? Mati res ni bila nedolžna, a bila je mlada in zdrava.

Sodnija je slučaj tehno premislila in sklenila, da pusti sina pri očetu. Vzeti sina očetu bi bilo ne samo težka bol za očeta, ampak tudi težka rana za srce sina. V ostalem je mati s svojim obnašanjem dokazala, da ne bi znala vzgajati sina.

TRETTJA SLIKA

Razšla se je družina s tremi sinovi. Oče je zapustil družino, toda ne brez razloga. Razlog je bila lahkomiselnost matere. Bila je nezvesta možu. Mož ni imel toliko moči, da bi ji odpustil. Zato je družina razpadla. Dva starejša sinova sta ostala pri materi, tretjega sina je vzela stara mati na deželi. Bilo je pretežno za mater, da bi skrbela za vse tri otroke. Vsako nedeljo je oče šel na deželo, da obišče najmlajšega sina. Ko je imel dopust, je vedno šel k temu sinu. Vez ljubezni med očetom in tem sinom je bila vedno močnejša.

Stara mati je umrla. Oče je hotel imeti najmlajšega sina pri sebi. Sin je imel takrat devet let. Zadeva je prišla pred sodnijo. Oče je hotel imeti pri sebi tega sina in mati tudi. Sodnija je prisodila sina materi. Zakaj?

Sovjetska pedagogika, sovjetsko vzgojstvo določa, da vzgoja v kolektivu, v skupnosti bolj odgovarja koristi otroka. V zgoraj omenjenem primeru vzgoja še tretjega sina ne samo ni nobena ovira, ampak, nasprotno, olajšuje vzgojo.

Tako nam je mladi sovjetski pravnik orisal tri sovjetske družine, v katerih je razdor med očetom in materjo povzročil ne samo razdor zakonske zveze, ampak tudi težke posledice za otroke.

In kako sodi o takih zakonih ruski mladi pravnik? Njegove besede so naslednje: »Življenje ne teče v vseh družinah srečno. So prepripi in nesporazumi; zgodi se pa, da pride do razpore. Žal, ti primeri niso redki. Toda dolžnost vzgoje, lastna notranja vzgoja, čut lastnega dostojanstva morajo prepričati te osebe, da se ne smejo otroci vleči v lastne osebne spore, tako da postanejo žrtve družinskih sporov. In če se je družina ločila, je treba storiti vse, da se ublaži težka rana, ki jo je ta ločitev povzročila otrokom.«

A kaj pravimo mi na to? Ne bomo sodili, ali so sodbe, ki jih je izrekla ruska sodnija v zgoraj navedenih primerih, pravične ali krivične, napreč ali je sodnija pravično ali krivično postopala, ko je razsodila, komu naj se prisodijo otroci, očetu ali materi. Moramo pa priznati resnost, s katero mladi ruski pravnik presoja zakonsko zvezo. Pravi, da v Rusiji razpore niso redke. Posebno naglašuje usodne posledice razsoda družine za otroke. Otrok je vedno nedolžna žrtev družine, ki je razpadla.

Ta presoja ruskega pravika sijajno potrjuje naš katoliški nauk o nerazvezljivosti zakona, o težkih posledicah ločitve ali razpore. Razporeka onemogoča prvotni cilj (finis primarius) zakona, ki je pravilna vzgoja otrok. Otrok namreč potrebuje očeta in mater, potrebna mu je ne samo ljubezen matere, ampak tudi kreпка roka očeta, očetova razsodnost. Zato sta za vzgojo otrok oba potrebna, oče in mati, in sicer je potrebna trajna pomoč očeta in matere. To je pa nemogoče, če zakonska zveza ni nerazdružljiva.

R.

Korakajmo ločeni, udarimo združeni!

Dne 10. maja bomo spet stopili v volilno izbičo in z glasovnico izrazili svojo politično voljo. Kar nas je Slovencev, bomo dali glas edini slovenski listi, ki nosi pomena polno ime **SLOVENSKA SKUPNOST**. S svojim glasom bomo potrdili tisto staro, a še vedno veljavno politično načelo kulturnih narodov, ki pravi: Korakajmo ločeni, udarimo združeni! To se pravi: Vsakdo izmed nas ima kot zrel in razsoden človek, ki misli s svojo glavo, o mnogih rečeh lastno mnenje, ki je drugačno kot tisto, ki ga ima prijatelj, sosed, tovariš pri delu. Kadar pa gre za to, da se Slovenci na tej zemlji ohranimo, da nam država, v kateri živimo in njene zakone izpolnjujemo, da vse pravice, ki nam po naravnem pravu in po ustavi pritičejo, ta krat smo vsi edini; družni nas želja, da bi koristili slovenski misli.

Državni zbor je sprejel statut za našo deželo z veliko zamudo. Ze leta 1947 je ustavodajna skupščina določila, da naj ima tudi Furlanija z Julijsko krajino posebno avtonomijo. Toda kratkovidni ljudje iz raznih strank, a vsi z glavo še v strupeni megli fašistične protislovenske ideologije, so tekli v Rim in preprečili uresničenje te avtonomije. Slabo spričevalo si je dal ustavodajni državni zbor, ko je poslušal prišepetavanje teh ljudi in odložil našo avtonomijo na nedoločen čas.

Deželni statut ne vsebuje nobenega posebnega jamstva za Slovence. Tretji člen res pravi: »V deželi se vsem državljanom priznava enakost v pravicah in ravnanju, naj pripadajo kateri koli jezikovni skupini, in zaščita njihovih narodnostnih in kulturnih značilnosti. A to so le besede, besede! Dokler ostanemo pri besedah, se zaščita naše samobitnosti ne bo niti za las zboljšala. Potrebni so izvršni državni in deželni zakoni, taki zakoni, ki bodo določili, kako se to »priznanje enakosti v pravicah« v življenju naroda tudi izpelje, zakoni, ki bodo prizadetim oblastem ukazovali in prepovedovali: To moraš storiti, onega ne smeš!

Zunanjepolitični pogledi Francije

Francoska diplomacija ne zamudi nobene važnejše prilike, da pokaže svojo tako imenovano avtonomno politiko. Po diplomatskem priznanju komunistične Kitajske se je Francija začela bolj aktivno zanimati za dežele Jugovzhodne Azije (Vietnam, Laos, Kambodža) in na pol uradno predlagati rešitve političnih kriz v omenjenih deželah, ki so zelo blizu stališču Pekinga. Tako je vrgla na dan predlog o nevtralizaciji tamkajšnjega področja. Na zasedanju SEATO-ja (zahodno zavezništvo za obrambo Jugovzhodne Azije), ki je bilo pretekli dne v Manili na Filipinih, ni francoski predstavnik podpisal celotnega zaključnega poročila, v katerem je rečeno, da so države članice »pripravljene po potrebi storiti ustrezne korake v skladu s prevzetimi obveznostmi.« Izrazil je sicer vso simpatijo in prijateljstvo z vietnamskim ljudstvom, toda ni hotel podpisati vseh točk zaključnega poročila. Zahteval je, da mora komuniké vsebovati tudi nje-no stališče, po katerem je »popolnoma neustrezno sprejeti kakršno koli deklaracijo o Južnem Vietnamu glede na resnost položaja v tej deželi.« Ker se ostali predstavniki niso strinjali s tem stališčem Francije, so njene pripombe priključili k poročilu kot dodatke.

Nekateri francoski listi so kritizirali tako nesolidarno zadržanje vlade z ostalimi zahodnimi zavezniki. »Morebiti ima general De Gaulle prav,« piše *Le Figaro*, »da se v Južnem Vietnamu ne more obnesti nobena vojaška akcija, toda Jugovzhodne Azije se ne brani pred komunizmom z razdiranjem zavezništva. Če menimo, da je naše stališče pravilno, skušajmo ostale zavezniške prepričati z drugačnimi sredstvi.«

DE GAULLE OPERIRAN

V največji tajnosti se je francoski predsednik De Gaulle podal v neko pariško kliniko, kjer so ga operirali na prostati. Kirurški poseg je trajal eno uro in 40 minut in se je uspešno zaključil. Zdravstvena poročila pravijo, da se general dobro počuti in da bo kmalu okreval.

Pred tem je imel po radiu in televiziji govor, v katerem je poudaril, da bo Francija nadaljevala po svoji začetni poti tako na gospodarskem kot na zunanjepolitičnem področju. Dejal je, da mora Francija nadaljevati z naporji za ostvartitev last-

Deželni statut nam je krivičen. V Dolini Aosta je okoli 100.000 ljudi, pa ima deželni zbor 35 svetovavcev. Naša dežela pa šteje nad 1.200.000 duš, svetovavcev pa bo imela le 61, torej niti še enkrat toliko kot Dolina Aosta. Seveda, če bi bilo število svetovavcev višje, bi Slovenci imeli upanje na dva ali tri mandate. Toda vse velike stranke, brez katerih bi statut ne mogel biti sprejet, so se na škodo Slovencev zednile na tako nizko število svetovavcev.

Kljub tej očitni krivici ne bomo izgubili korajže. Samozavestno pojdemo na volišče; doseči hočemo vsaj enega zastopnika v prvem deželnem zboru, ki bo zasedal na teh tleh natančno po petdesetih letih praznote. Dobro namreč vemo, da v političnem življenju odsotni nimajo nikoli prav. Vsi Slovenci bomo glasovali za listo SLOVENSKE SKUPNOSTI. Nihče ne bo poslušal vabljenih glasov raznih neslovenskih agitatorjev, ki so že na delu, da bi zvalili čimveč naših volivcev v svoj tabor.

Pri zadnjih volitvah v državni zbor smo goriški Slovenci po svojem svobodnem predurku glasovali za krščansko demokracijo. Za desetomajsko volitve pa smo izbrali in postavili svoje kandidate, ker hočemo ohraniti samostojnost politične organizacije. Če komu kdaj pomagamo, storimo to kot svobodni ljudje in ne kot najemniki. Zavedamo se, da je svoboda za vsakega posameznika in za vso človeško družbo neprecenljiva dobrina.

Slovenci, zastopnik v deželnem zboru bo imel široko polje za delo. Sodelovati bo moral pri izgradnji deželne avtonomije, kateri želimo v interesu resnične demokracije popolnega uspeha. Imel pa bo tudi nenavadno odmevno govorniško tribuno, s katere bo lahko zahteval naravne in ustavne pravice Slovencev. S tem bo pripomogel, da se bo čimprej približal čas, ko bomo narodnostno sovraštvo vrgli v ropotarnico zgodovine ter bomo ustanovili mirno sožitje na temelju enakih pravic in medsebojnega spoštovanja.

dr. Anton Kacin

Peta knjiga govorov papeža Janeza XXIII.

Svetemu očetu so izročili prvi izvod knjige, ki vsebuje govore pokojnega papeža Janeza XXIII., in sicer od 28. oktobra 1962 do 3. junija 1963. Knjigo je izdala in natisnila Vatikanska tiskarna. Knjiga je tem bolj dragocena, ker obsega govore iz zadnjih mesecev papeževnega zemškega življenja, ko je že vedel, kakšno bolezen ima.

Don Alberione — 80-letnik

Cetrtega aprila je praznoval 80 let življenja veliki moderni apostol don Giacomo Alberione. Ustanovil je deset redovnih družin, zgradil 15 cerkva, okrog sto oratorijev in 400 redovnih hiš. Znal je najti deset tisoč sodelavcev, ki vodijo pet radijskih postaj, proizvajajo in razdeljujejo filme, tiskajo desetine revij in izdajajo nad tisoč knjig letno. — Za življenjski jubilej je neutrudnemu apostolu sveti oče poslal osebno pismo z voščili.

Holandska princezinja Irena se bo poročila v Rimu

Tajništvo princeza Ksaverija in princezinje Magdalene Borbone-Parma je izdalo uradno poročilo, da se bo vršila poroka princa Karla Huga, madridskega kneza, s holandsko princezino Ireno Orange-Nassau dne 29. aprila v Rimu v cerkvi sv. Marije Snežne. Holandska kraljeva hiša je od svoje strani sporočila, da se poroke ne bo udeležila. Irena in Karla bo poročil kardinal msgr. Giobbe.

Latinsčina obvezen predmet na Češkoslovaškem

Češkoslovaški prosvetni minister je ukazal, naj bo latinsčina obvezen predmet na nekaterih srednjih šolah. Do tega odloka je prišlo, ker se je češka Akademija znanosti pritoževala, da dijaki premalo obvladajo besede, izpeljane iz latinskega jezika.

Kongres katoliških delavcev v Vietnamu

Katoliški delavci v južnem Vietnamu so imeli svoj četrti kongres. Na kongresu so bili častni gostje nadškof iz Saigona in dva budistična bonca. Organizacija šteje 400 tisoč članov, med njimi mnogo pripadnikov drugih veroizpovedi. Vsi delegati, ki so se udeležili kongresa, so prejeli knjižico z encikliko papeža Janeza XXIII. »Mir na zemlji«.

Gonja proti krstu v Sovjetski zvezi

Sovjetski časopis »Leninskoje Znamyja« poroča o propagandistični delavnosti brezbožcev, ki skušajo prepovoriti starše, da ne bi dali krstiti svojih otrok. Člani brezbožne mladine obiščejo mater takoj po rojstvu otroka in ji govorijo: »Draga mati, dala si življenje novemu članu socialistične družbe, stori, da postane graditelj komunizma in ne dovoli niti najbližjim sodnikom, da bi ga okužili z neznanstvenim verovanjem.« Člankar pa ugotavlja, da tako prepričevanje na splošno ne napravlja na matere velikega vtisa, zaradi

Lurška votlina ob afriški reki

Reko Mugana v Tanganjiki so smatrali ljudje za začarano. Misijonar je hotel pregnati to praznoversko mišljenje. Vpričo ljudi je vrgel steklenico lurške vode v reko. Poleg reke pa je zgradil lurško votlino, ki jo domačini zelo radi obiskujejo. V bližini votline je duhovnik zgradil tudi kapelo in bolnico. Vsakemu romarju izroči rožni venec.

Stavka gobavcev

V glavnem mestu Ceylona, Colombo, je organiziralo 300 gobavcev gladovno stavko proti ukrepu vlade, da morajo vse katoliške redovnice zapustiti deželo. Mnoge izmed teh redovnic so stregle gobavcem po bolnicah.

Niso še prepričani o škodljivosti vere

Časopis »Moskovski Komsomolec« se pritožuje, da sovjetski šoli še vedno ni uspelo vseh otrok pridobiti za brezboštvo. Veliko krivde imajo pri tem učitelji, ki še vedno niso prepričani, da je vera največje zlo družbe. Pobijajo druge zablode, kar se pa vere tiče, se pa omeje samo na to, da o njej ne govorijo.

Nabirka za misijone v Kongu

Skofija Leopoldville v Kongu je zbrala v preteklem letu 274.000 kongoških frankov za misijone. Nabirka je skoro za sto tisoč frankov višja kot je bila leto prej. Praznovali so tudi dan krščanske ljubezni na oljčno nedeljo. S temi pobudami hočejo kongoški škofje navajati svoje vernike na medsebojno pomoč, kar je za pravo krščansko življenje neobhodno potrebno.

Sveto pismo v japonščini

Leta 1950 so salezijanci preskrbeli prevod evangelijev v moderno japonščino, ki ji pravijo »kogo«. Leta 1953 so izdali celoten prevod svetega pisma nove zaveze. Letos pa izide — tudi po zaslugi salezijancev na Japonskem — celoten prevod svetega pisma stare zaveze. Od leta 1950 je šlo med Japonce 240 tisoč celotnih ali okrajšanih izvodov nove zaveze.

Težka, a pravična obsodba

Sodnik iz Montebelluna je izrekel zelo strogo kazen na račun ponarejevalca vin Maksimilijana Biasottija, lastnika velike vinske industrije v Valdobbiadene. Po pravici lahko imenujemo njegovo podjetje vinsko industrijo, saj je ponaredil tri tisoč hl vina. Skupno z industrijalcem Biasottijem so na zatožni klopi bili še njegovi soferji in sedem delavcev, vsi obtoženi, da so Biasottiju pomagali pri nečednem poslu, kljub temu da so vedeli za njegovo početje. Sodnik je Biasottija obsodil na 80 milijonov lir globe in 15 dni zapora.

Vsi v slovenski tabor!

Kako bomo Slovenci volili? Odgovor je zelo preprost: slovensko. Izbire imamo zelo malo. Imamo samo eno listo. Imenuje se **Slovenska skupnost**.

Tako nam pravi zdrav razum. Tako nam narekuje srce. In še nekaj važnega nam tako narekuje: potreba po usodni odločitvi v zgodovini slovenske manjšine v Italiji. Gre za odločitev: ali ostanejo Slovenci ali se poitalijančimo. To veliko bitko vodimo pri letošnjih deželnih volitvah. **Nastala sta dva tabora: slovenski tabor in tabor prebežnikov v italijanske stranke.** Tisti, ki so ostali zvesti materini besedi, slovenski narodnosti ter veri naših očetov, bodo ostali Slovenci, se bodo strnili v slovenski tabor in bodo glasovali za slovensko listo, ki se imenuje **SLOVENSKA SKUPNOST**. Prebežniki v tabor italijanskih strank bodo zagrešili greh nad lastno narodnostjo. Iz politične zaslepljenosti bodo glasovali za Italijansko komunistično partijo, Italijansko socialistično stranko, italijanske independentiste ali kakšno drugo stranko. Če v tej bitki zmagaajo oni, bomo Slovenci v Italiji ostali brez lastnega političnega predstavništva v deželnem zboru. Počasi bomo padli na položaj naših bratov Beneških Slovencev, ki lahko le še doma govorijo svoje narečje. Ako zavedni Slovenci ne bomo pazili, ako bomo volili komuniste ali socialiste, bomo sami omogočili naše raznarodovanje, torej tisto, česar ni mogel doseči fašizem v dvajsetih letih z vsemi bajoneti, ricinusom, zapori, konfini, preganjanjem in streljanjem zavednih Slovencev. To se ne sme zgoditi.

Zato se moramo vsi strniti v **slovenski tabor!** Na Tržaškem in Goriškem moramo zbrati okrog 10 tisoč glasov, da bo izvoljeno naše zastopstvo! — Vsi delajmo, molimo, prepričujmo naše ljudi, pojdemo od človeka do človeka, da bo zmagala slovenska lista, ki ima za znak lipovo vejico z dvojezičnim napisom **SLOVENSKA SKUPNOST!**

ZAVEST BREZ ZAVESTI

Med nami so ljudje, ki se imajo za velike Slovence. Vse druge kritizirajo, opravljajo in jim očitajo, da za slovensko stvar nič ne naredijo, da imajo premajhno slovensko zavest. Človek bi mislil, da bodo vsaj dosledni in bodo svojo narodno zavest pokazali tam, kjer je najbolj potrebno: na volišču. Kaj še. Takrat imajo polno izgovorov. Pravijo, da je politika eno, narodnost pa drugo. In ravno to je zmotno! Pri volitvah se zbiramo okrog liste **SLOVENSKA SKUPNOST** vsi tisti, ki se prištevamo v slovenski tabor ne glede na morebitno različno politično prepričanje. **SLOVENSKA SKUPNOST** je bolj slovenska narodna kakor politična lista. Tisti, ki glasujejo za Italijansko komunistično partijo ali Italijansko socialistično stranko, delajo za počasno potujčevanje Slovencev, čeprav se imajo za patentirane narod-

njake. Ko vključujejo naše ljudi v vsedržavne italijanske stranke, hote ali nehoti kopljejo grob slovenski manjšini v Italiji. Je mar to narodna zavest? To je zavest brez zavesti, narodna slepota. Kdor je res zaveden, stopi v slovenski tabor, glasuje za **SLOVENSKO SKUPNOST**.

DRUGI O NAS

Pred časom sem po naključju govoril z italijanskim učiteljem, ki poučuje na italijanskih razredih osnovne šole v Trebčah. Pogovor je nanesel tudi besedo o Slovenceh v Italiji. Italijanski učitelj mi je rekel tole: »Marsikaj razumem, to pa mi ne gre v glavo, zakaj toliko Slovencev ne glasuje za slovensko listo. Jaz na primer precej dobro poznam Trebče. Če bi sodil po volilnih izidih, bi mislil tako, kakor misli veliko drugih tržaških Italijanov, to je, da v Trebčah skoro ni Slovencev. Veliko glasov dobi Italijanska komunistična partija, pa tudi Italijanska socialistična stranka. Zelo malo jih dobi slovenska lista. In tako ljudje pač mislijo, da Slovencev v Trebčah ni. Jaz, ki tam učim, vem, da so. Čudim se le, da ne glasujejo slovensko.«

Pa sem si mislil, da je to dober nauk za nas, vreden, da ga napišem in pošljem v »Glas«. Če mi hočemo ali nečemo, če nam je prav ali ne, drugi prištevajo med Slovence samo tiste, ki glasujejo za slovensko listo. Prej te nevarnosti niti sam nisem jemal resno, zdaj pa vidim, da je resna. Zato se mi zdi pametno in potrebno, da vsi Slovenci res glasujemo za edino slovensko listo, to je za Slovensko skupnost. Če nekaterim ta lista ni všeč, naj napravijo drugo, toda naj bo slovenska. Dokler pa druge ni, glasujmo vsi za listo Slovenske skupnosti. Takšno je moje mnenje, čeprav se sicer ne zanimam za politiko.

P. K.

PRISPEVAJMO ZA VOLILNI SKLAD!

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Predlagatelji goriške kandidatne liste za deželne volitve v ljudno volijo volivce in sploh vse Slovence, naj dajo prostovoljne prispevke za volilni sklad.

Volitve zahtevajo pač precej visokih izdatkov, zato je prav, da vsakdo prispeva za stroške po svojih močeh.

Prispevki se lahko izročijo v roke kandidatov, voditeljev Slovenske demokratske zveze ali pa uredništvu »Katoliškega glasa«. — Hvala se sprejme vsak še tako skromen prispevek!

nega naroda in navezanost na rodno grudo?»

Moj sobesednik je še vedno molčal, njegov molk pa me je dražil in izzival. S tresočim se glasom sem kričnil: »In kaj ste storili tu v Gorici, da bi zajezili gorje, da bi omilili orkan, ki se je razdirjal nad deželo? Da bi rešili jetnike, ki so jih z vseh vetrov semkaj privlekli? Nič? Duhovniki s podoželja bi šli zanje, če treba, tudi v levje žrelo!«

Gospod Aleš je tedaj dvignil roko in rezko ukazal: »Dovolj!« Nato pa je mirno, skoro očetovsko nadaljeval: »Prav, da je bruhalo na dan, kar se je v tebi nabralo v teh strašnih trenutih. Vse bomo pretresli in razčistili. Razumel pa boš, da je vprašanje odgovornosti za gorje, ki se je zrušilo na goriške Slovence, tako zapleteno, da mu ne bova prišla do dna v tej uri živčne napetosti. Tragični dogodki so rezultanta številnih zgodovinskih silnic, predvsem kratkovidne italijanske politike, ki je poglajala našo manjšino na eksplozivno stopnjo ogorčenosti, dalje različnih državnih interesov in zahtev državne varnosti, politične nezrelosti naših ljudi in še posebno skritih ciljev mednarodnih gibanj in ideologij, ki težijo po nadoblasti v svetu. Naša narodna manjšina je le neznačen drobec na svetovni šahovnici, je le brezpomemben činitelj v orjaški borbi vesolja, ki često poteptajo v prah neprimerne večja narodna telesa.«

VOCE ISONTINA

o narodnih manjšinah

Novi goriški tednik Voce Isontina je začel pogumno hoditi po novih potih, ki jih nismo vajeni pri italijanskih časopisih od časov po prvi vojni dalje. Do domačih problemov zavzema novo objektivno stališče, kakor ga drugi časopisi niso nikoli poznali. To velja za preteklost italijanske katoliške skupnosti v Furlaniji in v Gorici. Prvič po dolgih letih smo brali o pionirskih krščansko socialne obnove med našimi Furlani, dr. Faiduttiju in dr. Bugattu iz časov pred prvo svetovno vojno. Potem smo zasledili dva članka o vprašanju narodnih manjšin. Za oba je značilno, da sta napisana v novem duhu, ki išče razumevanje in sodelovanje s slovensko manjšino v reševanju skupnih problemov. »Toliko vprašanj je, ki bi jih lahko skupno obravnavali, toliko težkih položajev, ki bi se jih morali skupno lotiti, toliko ovir, ki bi jih morali premagati s skupnim sodelovanjem.« (12. 4. 1964). »Menimo,« nadaljuje člankar, »da je prišel čas za razgovor (z narodno manjšino) brez predsodkov in sumničelj... Ko izražamo to svojo namero, potrjujemo tudi svojo odločnost, da hočemo delati povsod in vedno ob polnem spoštovanju upravičenih in naravnih zahtev narodne manjšine, ki živi sredi skupnosti, katero mora označevati predvsem pečat evangelijske ljubezni.«

V naslednjem članku z dne 19. 4. pa drug pisec ugotavlja, da bi bilo mogoče iskati takih stikov z narodno manjšino in začeti z njo razgovor na polju kulture.

Ko z veseljem opozarjamo na ta dva glasova, nova med italijanskimi katoličani, ugotavljamo, da je od strani naše narodne in katoliške skupnosti več kot dosti dobre volje in pripravljenosti za tak razgovor, da je le-ta dobra volja iskrena in ne samo morda odmev predvolilne kampanje.

Volilni podatki

Vseh sedežev v deželnem sedcu je 61 za vseh pet okrožij: za Trst 15, 7 za Gorico, 21 za Videm, 12 za Pordenone in 6 za Tolmeč. 56 sedežev bo dodeljenih na podlagi celotnih količnikov, ostalih pet pa z ostanke na osnovi števila prebivalstva, ki ga je 1.204.298. Volivcev v deželi je na osnovi pregleda z dne 31. marca 1963. V Trstu je 236.647 volivcev (skraj vsi so v tržaški občini, kjer jih je 42.091). Na Goriškem je 101.010 volivcev (v sami Gorici 31.599). V Vidmu 296.721 (v mestu 64.292), v Pordenonu 171.399 (v mestu 25.913), v Tolmeču 80.126 (v mestu samem 6.314). Vseh moških volivcev je 420.527, žensk pa 462.376. Osrednja področna komisija je zavrnila monarhistično listo. Zavrnili so jo zaradi številnih nepravilnosti v priloženih dokumentacijah. Nepravilnosti so zelo hude, zato je izključena poprava.

Slovenci moramo biti zastopani v deželnem svetu. Če ne bi imeli lastnega zastopstva, bi drugi rekli, da nas ni. Mi pa smo tu in hočemo živeti!

»Vse to je nesporno sodočalo, da smo zabredli v tako stisko, menim pa, da vas še tako silne stvarne okoliščine ne morejo oprati osebne krivde. V kritičnem trenutku ste ostali odirani od ljudstva, odmaknjeni od skupnega trpljenja. Se sanjalo se vam ni o Vipavski republiki, pravite, in zvez še zdaj niste spletli s podoželjem. Niste na višini svoje naloge! Vedite torej, da ste si zaprili zaupanje, ki ga je dežela stavila v osrednje vodstvo!«

Nemajhna je bila Aleševa zadrega. »Zadevo bomo razčistili!« je zagotavljal. »Sodim pa, da sedanji težki položaj zahteva vse kaj drugega kot iskati krivce. Nujno je, da proučimo nastali položaj in da doženemo, kaj nam v naročju hrani neposredna prihodnost!«

»Iz napak klijajo nauki,« sem vztrajal, »iz priznane krivde zoni poboljšanje!« — »Javni blagor narekuje, da trenutno pustimo ob stran trenja in obtožbe. Eno samo je potrebno, eno samo je nujno: prepričati nadaljnje žrtve!« — »In kako boste to dosegli?« — »Pozneje zvečer imamo važno sejo. Pridi jutri, pa zvečer kaj več.« — »Nemogoče!« sem odvrnil. »Takoj opoldne odputujem domov. Skrbim me, kako je tam. Sicer sem v Gorici končal svojo nalogo: za odpeljance sem storil, kar je bilo mogoče, vam sem tudi povedal, kaj si ljudstvo v tej uri pričakuje od svojih voditeljev.«

(se nadaljuje) več le državna uradnica.

Sedaj ali nikoli...

Te besede se bodo zdele morda trde; morda izraz nepremišljenega pesimizma, a dobro je, da se vanje zamislimo, ker jih večkrat slišimo. Pred nami so namreč deželne volitve in naši prijatelji in neprijatelji se vprašujejo, kaj bodo Slovenci naredili in kako se bodo izkazali: ali res hočejo veljati še za Slovence ali hočejo le še samo krepiti in podpirati raznobarvne stranke, ki jim je obstoj in razvoj narodne manjšine le deveta briga, ker drugače pač ne more biti. Ali bodo s skupnim nastopom pokazali, da hočejo, da so upoštevani in zavarovani? Ali bodo Slovenci spravili v deželni zbor vsaj enega demokratičnega predstavnika, ki bo zastopal koristi manjšine, ne pa koristi Rusov ali celo Kitajcev ali ne vem še koga? Odgovora na ta in podobna vprašanja ne more dati naš tednik. Dali ga bodo volivci.

Marsikaj se govori in se bo še govorilo na volilnih shodih, v javnosti in v zasebnih razgovorih, po pisnih in v listih. V precejšnji meri tudi z namenom, da se prepreči tak skupen nastop. Nekateri so se za to delo dobro pripravili in znajo vsako priliko dobro izkoristiti. Bodimo torej pozorni in oprezní. Naj nas ne premoti takozvani polom komunizma (ki je sedaj le navidezen) in naj nas ne zmede poziv k skupnemu delu za vsedržavne koristi. Kakor je skrb za vsedržavne koristi povezana s skrbjo za narodne manjšine, tako je tudi lojalno in odkrito delo za obstoj in rast manjšine v korist celotne države.

IZ JUGOSLAVIJE

Goriške trdke na ljubljanskem velesejmu

Goriška trgovinska zbornica sporoča, da se bo vršil v Ljubljani v dnevih od 9. do 17. maja III. velesejem »Alpe-Adria«. Prejšnja leta so goriški trgovci nastopili v skupnem paviljonu, letos pa bo vsaka trdka nastopila samostojno.

Trgovinska zbornica je pripravljena pomagati trdkam, ki nameravajo nastopiti na velesejmu, s skupno vsoto 200 tisoč lir. Posamezna trdka pa ne bo dobila več kot 20.000 lir. Trgovinska zbornica poziva goriške trgovce, naj se velesejma udeležijo, kajti to bo služilo k večjemu razumevanju in napredku trgovine med obema državama.

Otvoritev zagrebskega velesejma

V Zagrebu so v soboto 18. aprila odprli spomladanski mednarodni velesejem. Na velesejmu je letos zastopanih okrog 500 domačih in 400 tujih razstavljalcev iz 21 držav. V okviru sejma je še devet posebnih razstav.

Tito je obiskal po potresu prizadeto Slavonijo

Maršal Tito z ženo Jovanko in drugimi visokimi osebnostmi je dne 17. aprila obiskal po potresu prizadete kraje v Slavoniji, Slavonski Brod ter vasi Vinograd, Podvinje, Bukovlje in Vranovce. Nad razdejanjem teh krajev je bil zelo presunjen in je dejal, da je škoda mnogo večja, kot je doslej poročal tisk. Prizadetemu prebivalstvu, ki se je ob tej težki katastrofi zelo junaško zadržalo, je obljubil vso pomoč. »Vas je prav tako važna kot mesto,« je dejal. Skodo potresa cenijo na 9 in pol milijarde dinarjev.

Obsodba ustašev na Reki

Pred kazenskim okrožnim sodiščem na Reki se je pretekli teden vršila obravnava proti devetim članom ustaške emigrantske skupine in njihovim štirim pomagačem, obtoženim, da so bili poslani v Jugoslavijo s terorističnimi nameni. Sodišče je obtoženim obdodilo na strogi zapor od 6 do 14 let. Štirje njihovi pomagači, jugoslovanski državljani, so bili obsojeni na 7 do 10 mesecev zapora. Sodišče je obsojenim upoštevalo olajševalne okoliščine, ker jim ni uspelo, da bi izvršili svoje namene.

Ženska-ravnateljica državnih telefonov

Minister za pošto in telefonsko obveščevalno službo on. Russo je imenoval za ravnateljico državnih telefonov inženirko Evgenijo Grillo Niccolò. To je prva ženska v Italiji, ki je prišla na tako važno mesto. Promovirala je na rimski inženirski fakulteti leta 1925. Sedaj ima 64 let in je že več let vdova. Izjavila je, da zelo rada dela. Ko so jo časnikarji prosili za fotografijo, je izjavila, da ni nobena filmska diva, tem-

Pravijo, da je sedanji čas poln egoizma in brezbrčnosti za potrebe bratov. A prav v tem času je veliko ljudi, ki pričakujejo čudežev, ki naj bi rešili vse zadeve, uredili vse potrebe itd. Zato pa čakajo in se ne zganejo. Vsak je svoje sreče kovač, pravi pregovor. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Če hočemo kaj doseči in ustvariti, si moramo naprej sami pomagati, se sami boriti, sami delati. Drugi bodo kvečjemu naše delo razumeli, odobrili, podprli. Kar moremo in moramo sami narediti, tega ne pričakujemo od drugih. In večkrat je krivo našega stokanja prav to neopravičeno pričakovanje, da bodo drugi na mesto nas delali, se žrtvovali in trpeli.

Kaj se je naredilo, da bi se za tako delo usposobila in navdušila naša mladina? Tista mladina, ki je izšla iz slovenskih šol, morda že dokončala univerzitetne študije in je sedaj v borbi za življenje? Ali se zavedamo, da so take prilike preizkusni kamen, koliko mladini zaupamo? Ali se zavedamo, da bo brez mladine, ki naj bi od starejših prevzela odgovornost za obstoj in rast manjšine, vse zastarelo in okostenelo? Ali pa slovensko prebivalstvo že zamača čaka na glasnike, ki bi narod dvignili iz utrujenosti ter pomagali reševati narodnostno vprašanje, kjer je najbolj potrebno?

Kako bi bil človek vesel, ko bi se od besed »Sedaj, ali nikoli...« uresničila beseda: »Sedaj!«

To se bo zgodilo, če razumemo važnost sedanjega trenutka.

Lojze Škerl

Radio Trst A

Sporod od 26. aprila do 2. maja

Nedelja, 26. aprila: 9.30 Zbor »Jakob Gallus-Petelin« iz Celovca, ki ga vodi Franc Cigan. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »V skalnih gorah« - 3. nadaljevanje. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, kaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednik Mitja Volčič. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela - André Theuriot: »Postrv«. — 18.30 Kino, večeraj in danes.

Ponedeljek, 27. apr. 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Iz slovenske folklore - Lejla Rehar. — »Muoj poubiž z uojške gre, ves ranjen jen krvav«. — 18.00 Glasovi iz narave - pripravil Tone Penko.

Torek, 28. apr. 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijanska po radiu - 42. lekcija. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike - pripravila Josip Tavčar in Jože Peterlin - 19. oddaja.

Sreda, 29. apr. 12.15 Brali smo za vas. — 13.30 Pol stoletja melodij. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 18.30 Italijanski operni pevci: »Carlo Galeffi«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije. Goriški polifonski zbor, ki ga vodi Cecilia Seghizzi. — 19.15 Higiena in zdravje.

Četrtek, 30. apr. 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Po društvih in krožkih: »Filatelistični klub Lovrene Košir«. — pripravil Saša Martelanc. — 18.00 Italijanska po radiu - 43. lekcija. — 18.30 Solistični koncert. — 19.15 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu - pripravil Janko Jež. — 21.00 »Kjerkoli«, radijska igra. — 23.00 S »Festivala dveh svetov« v Spoletu 1963.

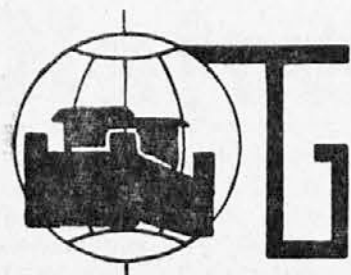
Petek, 1. maja: 9.30 »Jaše k nam Zeleni Jurij«, izbor slovenskih pesmi. — 10.00 Oton Župančič: »Duma« - pripravil Martin Jevnikar. — 12.15 Pomenek s poslušavkami: »Žena in delo« - pripravila Marjana Prepeluh. — 15.10 Zbor Norman Luboff. — 15.30 Koncert simfoničnega orkestra Glasbene akademije iz Ljubljane. — 17.00 »Zadnje ure Simna Sirotnika«, dramatična zgodba, ki jo je po Cankarjevi povesti »Zgodba o o Simnu Sirotniku« za radio napisal Vinko Beličič. — 18.55 »Himna delu«, spored zborovskih skladb. — 19.15 »Poljedelske, industrijske in storitvene dejavnosti v preteklosti in v bodoče« - pripravil Franc Jeza. — 20.30 Gospodarstvo in delo - urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota, 2. maja: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Podoba iz narave. — 15.00 »Volane«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Načrt Manhattan«, radijska drama. — 17.20 Drugi Vatikanski koncil. Poročila in komentari o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti - Vinko Beličič: (21) »Damašcan Dev skrbí za posvetno pesništvo«. — 19.15 Družinski obzorik. — 20.45 Vokalni oktet »Francè Prešeren«, ki ga vodi Peter Lipar. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danilo Lovrečič. — 22.50 Sodobna simfonična glasba.

Ob dvajsetletnici

(Iz zapiskov zareskega župnika)

Moje ostre besede so ga hudo prizadele. Presenečeno me je gledal. Celo se mu je zmračilo, senci živčno zadrželo, stisnil je ustnice in le z vidnim naporom je ohranil mir in ravnotežje. Najraje bi mi s trdo besedo zaprl usta, a ni me hotel raniti. Moje duševno stanje je bilo divje razburkano in čeprav sem se zavedal, da sem krivičen v obtožbah, me je val zagrenjenosti tiral nevzdržno dalje. »Da, kje ste bili?« sem se vse hujše razvnel. »V imenu naših mrtvecev, ki ležijo nepokopani po gmajnah in grapah, v imenu dveh tisoč internirancev in več stotin možkih, ki tičijo v kasarni na Tržaški cesti, vam kliče: »Kje ste bili? In kaj ste delali? Vsa naša manjšina je stala pod Italijo v sklenjenih vrstah tesno za vami, le kaj ste delali, da ste izgubili narodno vodstvo in da so vam drugi izmaknili krmilo iz rok? Kaj ste delali? Bili ste mesto na gori, ki bi moralo med svojimi zidovi hraniti neoskrumjene narodne svetinje, vero očetno, izročila dedov in narodno kulturo, a kaj ste počeli, čuvarji narodnih svetinj, da ste vdrli v to svetišče tuja modrost, ki je oskrnila narodno dušo, vero, mravnost in ki je težko ranila samo ljubezen do last-

GORIŠKE NOVICE

Cerkvena oblast za 1. maj

Za prvi maj, ki pade na petek, je tržaški g. nadškof dal dispenzo od zdržka mesnih jedi. Enako je napravil tudi goriški nadškof za svoje vernike. Letos za 1. maj torej ni zdržka od mesnih jedi.

Nadškof bo maševal za služkinje

V nedeljo 26. t. m. ob 17. uri bo v Gorici v kapeli sv. Karla v ul. Seminario sv. maša za služkinje. Maševal bo g. nadškof ob priliki godu sv. Cite, zavetnice hišnih pomočnic.

Občni zbor SKPD »Mirko Filej« v Gorici

Pretekli torek 21. aprila je imelo Slovensko katoliško prosvetno društvo »Mirko Filej« v Gorici svoj XI. občni zbor. Trenutno šteje društvo 108 članov in članic. Občnega zbora se je udeležilo osebno ali po pooblastitvi 54 članov. Iz poročil je bilo razvidno, da so se vsi odborniki vse leto trudili, da bi društvo čim bolj služilo svojemu poslanstvu, in je prosvetno in kulturno izobraževati našo slovensko skupnost v luči načel krščanstva in katoliške Cerkve. Prof. dr. Kranner je v imenu nadzornega odbora pohvalil delo odhajajočih odbornikov in predlagal vsem razrečnico, predsedniku prof. Ivanu Bolčinu s pohvalo. Pri volitvah je bila predložena le ena lista. Dobila je 45 glasov. Proti-glasov je bilo 6, tri glasovnice pa so bile oddane prazne. V prihodnji poslovni dobi bo vodil dru-

Dobro in pristno vino dobite

v osmici

pri Francetu Kete v ulici Blaserna 36 (cesta, ki veže Rdečo hišo s civilno bolnico).

štvo kot predsednik g. Maks Komac, kot odborniki pa mu bodo pomagali Ivan Bolčina, Andrej Bratuž, Jože Jurak, Marinka Leban, Mirjam Obljubek, Zora Piščanc, Viktor Prašnik in Viktor Selva. Novi odborniki si bodo razdelili funkcije na svoji prvi redni seji v četrtek 30. aprila. V nadzorni odbor sta bila izvoljena prof. dr. Martin Kranner in Jože Vižintin, v razsodišče pa msgr. dr. Franc Močnik, dr. Anton Kacin in Maks Debenjak. — Novoizvoljeni predsednik g. Maks Komac se je zahvalil za izkazano mu zaupanje in poudaril, da bo odbor mogel uspešno delati le, če se bodo vsi člani in članice društva čutili soodgovorne in vsakdo po svojih močeh pomagal uresničevati društvene cilje. Ves občni zbor je potekel v zelo prijetnem vzdušju in pokazal, da so res vsi člani in članice kot ena sama družina, ki bo vse storila, da bo naš slovenski rod v Gorici vztrajal tudi v bodoče v zvestobi do naših neminljivih idealov, ki so: mati, domovina, Bog.

Pok. Jožef Susič

V Gorici smo izgubili še enega zavednega moža. V soboto so namreč pokopali Jožefa Susiča. Učakal je komaj 54 let, ko ga je neizprosna bolezen utrjala njegovi družini. Rojen v Rožni dolini se je z družino ustanovil v Gorici, kjer je delal pri Občinskih združenih podjetjih. Zapuščena žena in dva sinova. Zaradi svoje prijaznosti je bil povsod priljubljen, o čemer je pričal tudi velik pogreb. — Pokojnemu večni mir, družini naše sožalje.

Desetletnica

Slov. katol. prosvetnega društva v Steverjanu

Slovensko katoliško prosvetno društvo v Steverjanu praznuje letos deseto obletnico svojega življenja. Odbor hoče še prav posebno proslaviti ta dogodek, zato se bomo zbrali letos na 1. maj med borovci vsi zamejski Slovenci.

Veliko težav in ovir je moralo prebrsti naše društvo v teh desetih letih, pa je

vedno znalo z živo vero ostati delavno, mlado in agilno. Tudi letos hočejo razne sile udušiti naše življenje. Mladina: delavna, katoliška in zavedna mladina bi bila zanje prelep in zaželen plen. Vendar se ne bojimo. Z veseljem pričakujemo Steverjanci prvi maj; ko bomo zopet praznovali svoj kulturni praznik med borovci, vabimo vse narodno in versko zavedne Slovence, naj pridejo k nam, da bo ta praznik res naš skupni praznik. Skupno s Korošci in Tržačani bomo dokazali svetu, da ljubimo svojo besedo, svojo pesem, svoja verska in narodna izročila.

Seja občinskega odbora v Gorici

V četrtek 16. aprila je zasedal goriški občinski odbor. Župan Gallarotti je podal poročilo o svojem obisku v Rimu in o razgovoru z ravnateljem ANAS o cestni zvezi Gorica Villesse. Ravnatelj ANAS je poročal, da bo imela cesta štiri pasove od vhoda v Villesse pa do državne meje v Gorici.

Odbornik za javna dela Lupieri je predlagal, naj bi občina brezplačno dala državi na razpolago zemljišče na Majnici za zidavo stanovanjskih poslopij ljudem, ki še vedno bivajo po barakah.

Na predlog odbornika za javno vzgojo Lodijsa so odobrili strošek za nakup klavirja slovenskemu učiteljsku ter napeljava vode in plina v kemično-fizikalni laboratorij slovenskega učiteljskega.

Za volitve šest dni počitnic

Za deželne volitve bodo imele šole, kjer bodo nameščena volišča, šest dni počitnic. V četrtek 7. maja je vnebohod, nato bodo v petek in soboto pripravljali volilni sedež, v nedeljo, ponedeljek in torek pa bodo volitve in nato števje glasov. Sola se bo spet začela v sredo 14. maja.

»Cesta češenj« podaljšana do Štmarva

V nedeljo 19. aprila so uradno odprli še odcepek ceste proti St. Mavru. Tradicionalni trak je pred pevnsko cerkvijo preževal goriški župan, nakar so oblasti in gostje zasedli svoje avtomobile in se odpeljali do lepe ploščadi pred šentmavarsko cerkvijo. Tu je udeležence pozdravil predstavnik ustanove »Pro Loco« dr. Formentini, nakar je zbor »Seghizzi« zapel nekaj pesmi pod vodstvom Franca Valentiniča.

Obsojena ponarejevalca masla

Pred okrajnim sodiščem v Gorici se je pretekli četrtek zaključila prva sodna razprava proti Ferrantu Piottiju, lastnik goriške predelovalnice masla »Burrificio Alto Isonzo«. Obsojen je bil na plačilo globe 600 tisoč lir in na plačilo sodnih stroškov. Isti dan je goriško okrajno sodišče izreklo sodbo proti trgovcu Bulianu iz Tržiča, ki je bil svoj čas vodja goriškega podjetja »Cremerie Isonzine«. Obtožen je bil ponarejevanja masla in tihotapstva materiala, ki ga je uporabljal pri predelavi. Obsojen je bil na 15 milijonov in 800 tisoč lir globe ter na 7 milijonov in 492 tisoč lir odškodnine in plačila sodnih stroškov. Nepošteno delo ne prinaša blagoslova.

Sovodnje

V občini Sovodnje so bili predlagani in sprejeti naslednji volivci za skrutinatorje pri prihodnjih volitvah dne 10. maja:

Sedež Sovodnje: CERNIC Stanko, Vrh; PETEJAN Franc, Sovodnje; CESCUT Marija, Sovodnje; PETEJAN Franc, Sovodnje; MELZER Marija, Sovodnje.

Na sedežu v Gabrju: VIZINTIN Oskar, Sovodnje; PAVLETIC Alojzij, Gabrje; FLORENIN Jožef, Peč; DURCIK Darko, Rupa; DEVETAK Emil, Sovodnje.

Obsojena poštna upravitelja iz Pevme in Steverjana

Pred goriškim okrajnim sodiščem se je dne 9. aprila zaključila razprava proti Aleksandru Lavrenčiču, bivšemu poštnemu

ZAMEJSKI SLOVENC!

1. maja vas vabimo med borovce na tradicionalni

PRVOMAJSKI TABOR

Bratje in sestre, deset let se že zbiramo na tem prostoru, zato je prav, da to desetletnico proslavimo še prav slovesno, saj bodo z nami naši rojaki s Koroške in s Tržaškega. — Začetek ob 15.30. — Na sporedu: slovenska zborovska pesem; igra: »Slovenski dom«. — Glasba v izvedbi folklornega ansambla. Pozdrav s Koroške: akademik E. Prunč; s Tržaškega: dr. M. Poštovan. — Poskrbljeno je za odlično domači bufet. — Avtobusi vozijo vsako uro od 14.30 dalje z Ribjeve avtob. postaje.

SLOVENC!

PODPRITE SLOVENSKO KATOL. PROSVETNO DRUŠTVO IZ STEVERJANA!

upravitelju v Pevmi, in Remu Altieriju, bivšemu poštnemu upravitelju v Steverjanu, obtoženima, da sta poneverila precejšnje vsote denarja na škodo strank, ki so se posluževale teh dveh poštinih uradov. Aleksander Lavrenčič je priznal svojo krivdo in je bil obsojen na tri leta zapora in 80 tisoč lir kazni ter na prepoved opravljanju javne službe za dobo petih let. Remo Altieri pa je bil obsojen na 2 leti in 9 mesecev zapora, na 70 tisoč lir kazni ter na prepoved izvrševanja službe prav tako za dobo pet let. Zaradi amnestije so mu potem znižali kazen na 2 leti in en mesec.

Volitve neposrednih obdelovalcev v odbor za bolniške blagajne

V nedeljo 12. aprila so bile volitve neposrednih obdelovalcev zemlje v odbor za bolniške blagajne. Od 2302 volivcev se je prijavilo k volitvam 2127. Od teh je dalo svoj glas zadruzi Coldiretti 1432 volivcev, Kmečki zvezi pa 604 volivcev.

Za mesto Gorico so bili izvoljeni v odbor bolniške blagajne: Evarist Lutman, Dominik Nanut, Egidij Andrian, Friderik Klanjšček, Anton Vida, Dušan Brajnik, Renato Vidoz, Anton Zotti, Jožef Primožič, Viljem Zavadlav, Peter Picculin, Herman Turel, Erminio Vidoz, Attilio Bressan.

Gorica šteje 431 kmetij. Volilo je 375 kmečkih gospodarjev, in sicer za Kmečko zvezo 46 in za neposredne obdelovalce 316 volivcev.

V Doberdolu je 78 kmetij. Za Kmečko zvezo je volilo 50 in za neposredne obdelovalce 25 volivcev.

V Steverjanu je 81 kmetij. Volilo je 69 kmetov. Od teh za neposredne obdelovalce 65, za Kmečko zvezo nobeden.

V Sovodnjah je 120 kmetij. Volilo je 111 kmetov: neposredni obdelovalci 59, Kmečka zveza 51.

Dolenje v Brdih ima 96 kmetij. Volivcev je bilo 85. Vsi so oddali glas za neposredne obdelovalce.

TRŽAŠKE NOVICE

Vzhodna sv. maša v Trstu

Večkrat je bilo poudarjeno, da moramo biti Slovenci nekaj most med Vzhodom in Zapadom. To velja še posebno za nas na Tržaškem, kjer se križata dva svetova, ki sta si pogostoma tuja samo zato, ker se premalo poznata. V današnji možnostih lahko tudi naša manjšina veliko pripomore, da skriti zaklad vzhodne cerkvene umetnosti in zlasti ruske cerkvene glasbe posreduje bližnjim sosedom.

V tržaški škofiji imamo to prednost, da se enkrat na leto lahko udeležimo v eni izmed naših cerkev vzhodne liturgije, to se pravi sv. maše po vzhodno-bizantinskem obredu. Zlasti je to velikega pomena, odkar je bilo lansko leto ustanovljeno tudi pri nas Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki deluje skoraj v vseh naših župnijah v mestu in okolici.

Letos je bila v ta namen izbrana župnjska cerkev sv. Ivana v Trstu, kjer živi še veliko naših ljudi in se opravlja redna služba božja v slovenskem jeziku. Čeprav je preteklo nedeljo lep pomladanski popoldan izvalil na deželo precej meščanov in je tudi drugod po naših domovih bilo več kulturnih prireditev, se je v cerkvi zbralo kar lepo število vernikov z namenom, da molijo za zedinjenje vseh kristjanov.

Sv. mašo je daroval dr. Stanko Janežič. Pri oltarju sta mu stregla sobrata dr. Angel Kosmač in Marij Gerdoš ter misijonar iz Konga, br. Karel Kerševan, naš tržaški rojak, ki se te dni mudi v našem mestu. Lepo število vernikov je tudi prejelo sv.

Deželne tekme v odbojki

V nedeljo 12. aprila je bilo v Trstu deželno prvenstvo v odbojki. Navzoče je bilo tudi društvo Olympia iz Gorice, ki je pred kratkim zmagalo v provincialnih tekmah v Gorici. Nastopilo je kar z dvema moštvima: z naraščajniki in z mladinci.

Najprej so nastopili naraščajniki Olympia proti naraščajnikom U.S. Mortegliano in jih z največjo lahkoto premagali in tako zasedli prvo mesto. Rezultat je bil: Olympia - U.S. Mortegliano = 2:0 (15:2, 15:3).

Po tej tekmi so nastopili mladinci Olympia, ki so najprej igrali proti mladincem U.S. Cividalese in jih komaj premagali, kajti bili so oslabiljeni zaradi odsotnosti treh najboljših igravcev.

V drugi tekmi z VIS iz Trsta je pa Olympia morala kloniti, čeprav je bila za Tržačane trd oreh. Prav gotovo bi zmagala tudi proti temu moštvu, ko bi nastopili tudi omenjeni trije odsotni igravci. — Rezultata sta bila: Olympia - U.S. Cividalese = 2:1 (15:11, 12:15, 15:5); VIS - Olympia = 2:0 (15:10, 15:7).

Tako so torej mladinci Olympia z eno zgubljenom tekmo in z eno dobljeno dosegli drugo mesto na deželnem prvenstvu, naraščajniki pa so bili prvi v svoji kategoriji in se bodo zato lahko udeležili meddeželnega tekmovanja, ki se bo, kakor druga leta, vršilo v Modeni.

Trbiž

Preteklo nedeljo okoli 20. ure je zopet zagorelo kot lansko leto v Trbižu na tako imenovanem trgu Sangaj.

Prvi so prihiteli na kraj požara gasilci iz bližnjega Podkloštra iz sosednje Avstrije. Nato so se pridružili ognjegasci iz Zabnic, Rajblja in Tolmezza, ki so kmalu ogenj omejili in pogasili. Skodo cenijo na približno 24 milijonov lir. Največ je pogorelo čevljev in torbic. Za vzrok požara se še ne ve.

obhajilo pod obema podobama. Vsi pa so z pozornostjo in pobožno spremljali sveto daritev, ki nam je postala že tako domača, da bi jo skoraj razumeli.

Veličasten okvir slovesne službe božje pa je bilo nad vse ubrano in mogočno petje, ki ga je izvajal moški zbor pod vodstvom prof. Zorka Hareja. Marsikdo od prisotnih si je morda mislil, da so ti mladi pevci prišli kje od Vzhoda ali da vsaj že dolgo sodelujejo pri vzhodni liturgiji. Tako je bilo vse dovršeno celo v izgovarjavi. Bili so skoraj sami novinci, ki so se navdušeno poprijeli tudi te nove oblike cerkvenega petja ter se marljivo in vztrajno udeleževali pevskih vaj. Zato smemo z zadoščenjem vzeti na znanje, da imamo na Tržaškem nekaj nov Ciril-Methodov zbor, ki nas bo lahko še v bodoče razveselil z melodijami našega Vzhoda, ki ga še vse premalo poznamo. Zlasti je mogočno donelo ob koncu liturgije »mnogoletje« ali pozdravna pesem sv. očetu in drugim našim cerkvenim predstojnikom, pa tudi narodu in vsem pravoslavnim kristjanom, kakor je to v navadi pri vzhodni službi božji samo o večjih slovesnostih.

Opčine

V nedeljo 19. aprila je skupina »Opeška mladina« priredila v dvorani Marjanišča »Veseli popoldan«. (K prireditvi je vabil prijeten letak z lesorezom Jelke Daneu.) Na sporedu je bil najprej kratek sprehod po naši domovini s pomočjo lepih skopičnih slik. Sledili sta dve igri: »Sosičev dom na Opčinah« (sodelovali so: Ziva Gru-

den, Anica Pregelj, Stanko Hrovatin, Franjo Zerjav, Janko Prešeren, Pavle Bajc, Ivan Makuc in Jože Barič) in »Hiša strahov« (sodelovali so: Andrej Beličič, Ivo Sosič, Aleksander Korišic, Miha Beličič, Stanka Sosič in Anica Trento). — Po prvi igri je zaigral nekaj veselih popevk »Godalni kvartet« (štiri fantje). »Stari in mladi« so dvorano napolnili in se prijetno zabavali, ker je bil spored res pomladansko vesel.

To je bil drugi nastop, ki ga je pripravila opeška mladina pod vodstvom prof. Jožeta Peterlina. Požrtvovalnost prireditelj in mladine ter njihova dobra volja zaslužita vso pohvalo. Le pogumno naprej!

Temu skromnemu poročilu bi rad dodal še nekaj, na kar se je spomnil ob prvem prizoru, ki je pokaval pet bratov in sester iz »Sosičeve družine na Opčinah«, ki je v nevarnosti, da bo zgubila svoj dom na openski gmajni. V kratkih potezah je ta prizor pokazal na tragedijo kraske zemlje, s katere beži mladi človek, ker je s tem begom združen tudi beg od materinega jezika in narodne skupnosti. Kje in kdaj se bo naš človek, ki bo segel — tudi na odr — v vso globino tega tragičnega zgodovinskega razvoja? Razni veliki in opevani dramatik, kakor Brecht, Foà, Sartre i. dr. te tragedije ne poznajo; pa tudi če bi jo poznali, je ne bi razumeli. Žal je noče spoznati in razumeti marsikateri naš človek, ki s »tujo učenostjo« razjeda še zadnjo nit, ki veže kraskega človeka na kamnito gmajno.

Zato smo bili še posebno veseli »pomladanske« besede.

L. Sk.

OBVESTILA

SMARNIČNA POBOZNOST V GORICI: v stolnici: zjutraj ob 6.15 uri.

Pri Sv. Ivanu: zvečer ob 8. uri, združena s sv. mašo.

URA ČEŠENJA za duhovniške poklice bo v četrtek pred 1. petkom dne 30. aprila od 5.-6. ure popoldne pri Sv. Ivanu v Gorici. Prvo nedeljo v maju zvečer bo sv. maša za zedinjenje kristjanov.

PRI MOHORJEVI DRUŽBI v Celovcu je izšla v angleščini pisana knjiga dr. T. Hočevarja »Slovenia's role in Yugoslav economy« (Vloga Slovenije v jugoslovanski ekonomiji). Uvodno besedo je napisal dr. Edward Gobetz (Gobec), profesor na marylandski univerzi v ZDA. Cena knjige je 1,50 USA dolarja.

DUHOVNE VAJE ZA SLOVENSKE DUHOVNIKE bodo letos na Barbani od 22. do 27. junija. Vodil jih bo p. Ivan Žužek D.J. iz Rima. Priglasite se čimprej v Gorici, ulica Don Bosco 11 (Alojzijevejšče).

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: St. 25.000; pevski zbor Gallus 5.000; Bizjak Uršula 5.000; S. T. 100.000; Salezija Marija 5.000; N. O. za tri sedeže 9.000; Widman G. 2.000; Piščanc Pina v spomin pokojnega brata Rafaela 5.000; Svagelj Marija 2.000; Ule Pavla v spomin pok. hčere Anice 1.000; Zimola Frančiška 2.000 lir.

Bog plačaj!

Za Katoliški dom: N. N. Rupa 3.000; L. K. 1.000; U. Z. 3.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 4.000; N. N. 5.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000 lir.

Bog povrni!

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so naša tolažila in izkazali toliko naklonjenosti ob smrti našega nepozabnega moža, očeta in brata

JOŽEFA SUSIČA

Posebno se zahvaljujemo oč. duhovščini, zdravnikom in osebjem splošne bolnišnice, mestnemu električnemu podjetju, darovalcem vencev in cvetja in vsem številnim udeležencem pogreba.

Družina SUSIČ in sorodniki

Gorica, 22. IV. 1964

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

SLOVENSKO KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO »M. FILEJ« V GORICI

Vas vljudno vabi na prireditev, ki bo v nedeljo 26. aprila 1964 ob 17. uri v Katoliškem domu

Dramski odsek uprizori

A.P. ČEHOV

STRIČEK VANJA

igra v 4. dejanjih

VSTOPNINA: LIR 250 — DIJAKI LIR 150